

Conserveringsrapport

België, Kruishoutem, Passionistenstraat, DO

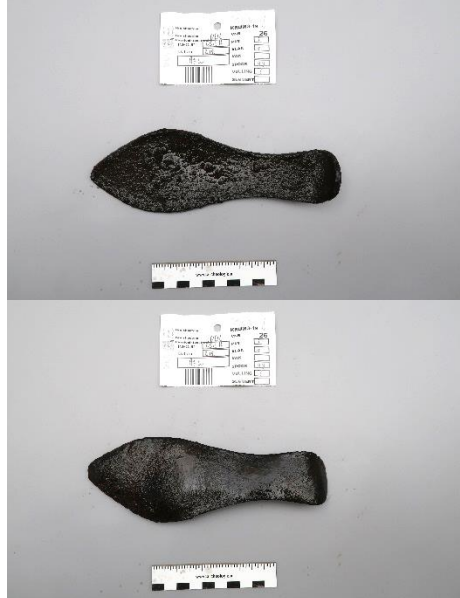
1x Fe + 1 Leer

Projectnaam	België, Kruishoutem, Passionistenstraat, DO
Gemeentecode	KRUM3-19
Projectnummer	4210422
Jaartal	2019
Projectleider	Brent Belis
Reden behandeling	Determineren & stabiliseren
Specialist conservering	Stefania Lorenzotti & Albert Veenhof
Maand en jaartal begin behandeling	Augustus 2022
Maand en jaartal afronding behandeling	Oktober 2023
Datum rapport	16-10-2023

Conserveringsrapport Kruishoutem, Passionistenstraat

Vondsten

Korte beschrijving van de vondsten. Een conditie- en behandelingsbeschrijving is per materiaalcategorie te vinden in de sectie “conditie en behandeling”.

Vnr	Stuks	Mat.	Foto's voor	Foto's na
54	1	Fe		
26	1	LR		

Conditie en behandeling

De conditie en behandeling van de vondsten worden collectief beschreven per materiaalcategorie.

IJzer (Fe)
Algemene conditie: de ijzeren vondst was geheel bedekt met een mix van zand en harde ijzercorrosieproducten waardoor de vorm minder goed zichtbaar was. Archeologisch ijzer is vrijwel altijd verontreinigd met chloriden, die er voor zorgen dat het corrosieproces wordt gekatalyseerd. Behandeling: <u>Ontzouten:</u> Het ijzer is ontzout in een alkaline oplossing van 31,5 g/L natrium sulfiet en 20 g/L natrium hydroxide voor 5 maanden. De vloeistof is iedere maand ververs. Het bad is opgewarmd tot 50°C en afgedekt met bubbelfolie en een laag argongas om de aanwezigheid van zuurstof in het bad te beperken. <u>Spoelen:</u> Na de ontzoutingsbehandeling is het ijzer voor grondig gespoeld in demi-water om de achtergebleven chloriden, natrium sulfiet en natrium hydroxide weg te spoelen. <u>Drogen:</u> Het ijzer is gedroogd in een oven op 40 °C voor 24-48 uur. <u>Schoonmaken:</u> Na het drogen is de achtergebleven concretie mechanisch verwijderd met een combinatie van scalpelmessjes, hamertje, micromotor met verschillende typen slijpgereedschap, het gebruik van een micro-blast met een zeer fijne aluminium oxide als straalmiddel, of het gebruik van een grovere aluminium oxide als straalmiddel in een straalcabine. <u>Consolideren:</u> Het ijzer is geconsolideerd met 15% Paraloid B72 in aceton onder vacuüm dat er voor zorgt dat de consolidant goed in het gehele object doordringt. Deze consolidant verstevigt het ijzer en vertraagt de doorlating van vocht. <u>Restaureren:</u> Eventuele losgekomen fragmenten zijn verlijmd met 50% Paraloid B72 in aceton.
Leer
Algemene conditie: het leer werd in goede natte conditie binnengebracht. Op het oppervlak zaten her en der nog restjes zand. Behandeling: <u>Spoelen:</u> het leer wordt voor behandeling in water gelegd voor minstens 48 uren om aanwezigheid van zouten te bepalen. Het water wordt met een conductivity-meter gemeten. Na 24 uren is geen stijging van de gemeten gedetecteerd, wat een aanwijzing is dat er geen zouten aanwezig zijn. <u>Schoonmaken:</u> het leer is schoongemaakt met demi-water en een zachte borstel. <u>Impregneren:</u> het leer is voor minimaal 10 dagen geïmpregneerd met een 65% oplossing van PEG600 in gedemineraliseerd water. <u>Drogen:</u> het leer is na impregnatie gedept met papier om het overtollige PEG te verwijderen, waarna het aan de lucht is gedroogd voor minimaal drie weken. Tijdens het drogen is er gebruik gemaakt van gewichtjes om de originele vorm zo goed mogelijk te behouden en is de conditie van het leer regelmatig gecheckt

Aanbevelingen

Bewaarcondities	
Relatieve vochtigheid	Metalen: Metalen worden beïnvloed door een hoge relatieve vochtigheid (RV), dit veroorzaakt corrosie. Om corrosievorming te voorkomen worden de volgende richtlijnen meegegeven voor het bewaren van metalen vondsten: <u>Koperlegeringen:</u> <35% RV <u>Lood:</u> <50% RV <u>Zilver:</u> <50% RV <u>Aluminium:</u> <50% RV <u>IJzer:</u> <20% RV Naast een lage RV is het ook belangrijk dat er geen (grote) schommelingen in de RV voorkomen! Organisch: Organische vondsten worden beïnvloed door RV doordat zij uitdrogen bij een lage RV en vocht opnemen bij een hoge RV. Daarnaast stimuleert een hoge RV biologische groei. Hierdoor is het vooral belangrijk dat de RV niet te hoog, niet te laag, en heel stabiel is. <u>Leer, been, textiel, papier:</u> 45-60% zonder fluctuaties ($\pm 5\%$) <u>Hout:</u> 50-60% zonder fluctuaties ($\pm 5\%$)
Temperatuur	Voorkom plotselinge temperatuursveranderingen! De temperatuur beïnvloed de relatieve vochtigheid: wanneer de temperatuur omhoog gaat, gaat de RV omlaag en andersom. Daarom is de temperatuur idealiter zonder fluctuaties.
Verpakking	Geperforeerde vondstzakjes inclusief vondstkaartje in kunststof of zuurvrij kartonnen doos waarin circulatie voldoende plaats kan vinden. Op de zakjes staat "BTA" vermeld wanneer een of meerdere koperen objecten in het zakje zijn behandeld met Benzotriazool.
Opmerkingen	• Metalen vondsten met handschoenen hanteren. • Koperlegeringen die behandeld zijn met BTA hanteren met handschoenen met extra voorzichtigheid vanwege de gezondheidsrisico. BTA is schadelijk voor de gezondheid. • Lood wordt aangetast door de uitstoot van organische zuren door verpakkings- of tentoonstellingsmateriaal. Gebruik geen uitdampende organische materialen.